

Jaarstukken 2020

20-07-2021



Definitief vastgesteld dd. 8 juli 2021

2.1 Sociaal

Het programma sociaal is onderverdeeld in thema's. Per programma zijn er speerpunten, doelstellingen en acties beschreven op de gebieden sociaal domein, gezondheidszorg, onderwijs, sport en cultuur.

Ons doel is:

- Alle inwoners van Ouder-Amstel volwaardig en zo zelfstandig mogelijk laten wonen, werken en deelnemen aan de samenleving op een actieve en respectvolle manier.
- Bevorderen van goed onderwijs als basis van een samenleving waarin mensen zowel individueel als collectief optimaal kunnen functioneren.
- Bevorderen van een aantrekkelijk aanbod en voorzieningenniveau op het gebied van sport, cultuur en gezondheid met als doel om de sociale cohesie, bewegen en gezond leven te verbeteren.



2.1.1 Wmo

Wmo staat voor Wet maatschappelijke ondersteuning. De Wmo heeft tot doel er voor te zorgen dat alle mensen kunnen meedoen in de samenleving en zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen. Dat geldt voor jonge en gezonde mensen, maar ook voor ouderen en mensen met een handicap of beperking.

Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

In het bovenstaande thema hebben we het volgende speerpunt:

Speerpunt: Kwalitatieve goede zorg

Doelstelling	Maatwerk aanpak en snel handelen
Wat wilden we doen?	• Wmo-hulpvragen worden zoveel als mogelijk integraal opgepakt. • Het Zorgadviespunt (ZAP) is goed toegerust. De capaciteit van het ZAP en de ICT sluiten hier goed op aan. • Cliëntondersteuning is beschikbaar voor iedereen met een ondersteuningsvraag. • Waar mogelijk worden algemene voorzieningen ontwikkeld die vrij toegankelijk zijn voor een brede doelgroep en als volwaardig alternatief voor maatwerk-voorzieningen. • Er is een sluitend aanbod van maatwerkvoorzieningen. Om de keuzevrijheid te waarborgen worden met meerdere aanbieders contracten afgesloten waarbij de gewenste kwaliteit tegen een reële prijs wordt ingekocht. • Voor maatwerk-voorzieningen betaalt de gebruiker een eigen bijdrage (abonnements-tarief) gelijk aan de door het Rijk vastgestelde wettelijk maximum.
Wat hebben we gedaan?	In samenwerking met de gemeente Uithoorn en Duo+ hebben wij in 2020 een plan van aanpak opgesteld om te komen tot een integrale werkwijze binnen het gehele sociaal domein. Het doel hierbij is dat inwoners van onze gemeente die aankloppen bij het sociaal domein van onze gemeente één aanspreekpunt krijgen voor Participatiewet, Jeugdhulp, Wmo en Schuldhulp. Met de inwoner zal integraal gekeken worden naar zijn zorgvragen en vragen op het gebied van werk en inkomen. Daarnaast wordt gestreefd om enkelvoudige aanvragen sterk te vereenvoudigen en procesmatig sneller te laten verlopen. In 2021 zal dit plan van aanpak uitgevoerd gaan worden. De capaciteitsproblemen bij het ZAP van voorgaande jaren is opgelost. Als gevolg van de corona pandemie hebben minder huisbezoeken plaatsgevonden. Daarentegen is de aanwas van nieuwe ondersteuningsvragen in 2020 toegenomen waardoor de inzet van het ZAP ten volste is benut. De vraag naar cliëntondersteuning is dit jaar toegenomen. De belangrijkste oorzaak hiervoor is de coronacrisis. Doordat cliënten niet konden worden doorverwezen naar andere voorzieningen zijn veel cliëntondersteuningstrajecten bij MEE langer doorgelopen. Hierdoor zijn meer uren ingezet dan begroot waarvoor € 10.000 extra subsidie is toegekend. Ook zonder de corona effecten zagen wij een toename van het aantal vragen voor cliëntondersteuning. In 2020 zijn drie inkooptrajecten gestart voor de contracten voor Wmo-vervoer, Hulpmiddelen en Hulp bij het huishouden die in 2021 aflopen. Deze contracten dragen bij aan een sluitend aanbod van maatwerkvoorzieningen. In 2020 is de eigen bijdrage € 19 per maand voor maatwerkvoorzieningen, ook wel het abonnementstarief genoemd, geïnd bij cliënten die ondersteuning vanuit de Wmo hebben ontvangen. In verband met de coronamaatregelen heeft het Rijk besloten dat in de maanden april en mei 2020 cliënten geen eigen bijdrage hoeven te betalen. De gemeente heeft hiervoor een kleine compensatie ontvangen. Door deze lagere niet inkomensafhankelijke eigen bijdrage, hebben in 2020 meer inwoners met een beperking een beroep gedaan op Wmo-ondersteuning (maatwerk). Het gaat dan met name op Hulp bij het huishouden en Woonvoorzieningen. Anderzijds speelt ook de vergrijzing en het langer thuis blijven wonen een grote rol bij toename van een beroep op Wmo-ondersteuning.
	Er zijn in 2020 geen nieuwe algemene voorzieningen ontwikkeld in verband met corona. Algemene voorziening HHT Diensten Thuis, voor extra ondersteuning in het huishouden voor cliënten en mantelzorgers, is in 2020 voortgezet. Dat geldt ook voor Co's Kamer, een algemeen toegankelijke voorziening voor dagbesteding voor ouderen.

Doelstelling	Het bereik onder mantelzorgers vergroten
Wat wilden we doen?	• Onderzoeken of met aansluiten bij een andere mantelzorgorganisatie voor Duivendrecht meer mantelzorgers in Duivendrecht bereikt kunnen worden. • Vergroten van de bekendheid van het ondersteuningsaanbod van mantelzorg-organisaties bij de eerste lijn.
Wat hebben we gedaan?	Vanaf juli 2020 is Markant gestart met bieden van mantelzorgondersteuning in Duivendrecht. In het Dorpshuis is gestart met een inloopspreekuur. Door corona is de inloop beperkt gebelevend. Mantelzorg en Meer en Markant hebben zich gepresenteerd bij de huisartsen en het Home team in Duivendrecht.

Doelstelling	Ondersteuning mantelzorgers
Wat wilden we doen?	• Het mantelzorg-compliment verstrekken aan mantelzorgers met een verzorgde in Ouder-Amstel, die ingeschreven staan bij een mantelzorg-organisatie. • Er wordt meer aandacht gegeven aan de ondersteuning van mantelzorgers. De inzet van logeeropvang als onderdeel van de respijtzorg uitvoeren.
Wat hebben we gedaan?	Ingeschreven mantelzorgers hebben een VVV cadeaukaart van € 75 per persoon ontvangen in een tas met informatie en een spel. In het kader van Wmo toezicht is een thematisch onderzoek naar respijtzorg(logeriopvang) uitgevoerd. De voorgestelde verbeteringen liggen op het vlak van communicatie en het laten ervaren van logeriopvang. Verbetering van de communicatie kan zorgen voor een toename op het beroep op Logeriopvang. Dit heeft effect op de Wmo-uitgaven van de gemeente Ouder-Amstel. In 2021 wordt beoordeeld of en hoe verdere opvolging wordt gegeven aan de uitkomsten van dit onderzoek.

Doelstelling	Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen
Wat wilden we doen?	• Om sturing te houden op de uitvoering van Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang door Centrumgemeente Amsterdam vindt op bestuurlijk niveau overleg plaats. • Onderzoek naar de verschillende scenario's en keuzemogelijkheden voor de inrichting van Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang. Gemeenten worden vanaf 2023 verantwoordelijk voor nieuwe inwoners die een beroep doen op Beschermd Wonen. Besluitvorming over decentralisatie Maatschappelijke opvang is uitgesteld en pas over 4 jaar aan de orde.
Wat hebben we gedaan?	Ouder-Amstel is bestuurlijk betrokken bij de veranderende ontwikkelingen op het gebied van Beschermd Wonen en Maatschappelijke opvang. In 2020 is vooruitlopend op het verschuiven van middelen van de centrum gemeente Amsterdam naar de regio-gemeenten met de Amstelland gemeenten gewerkt aan nieuw beleid op het gebied van het voorkomen en oplossen van dak en thuisloosheid. In Amstelland is in 2020 het aanbod geïnventariseerd. De meeste opvang en woonvoorzieningen en de centrale toegang bevinden zich momenteel nog in Amsterdam. Tevens is gewerkt aan een regioplan met als doel om zoveel mogelijk lokaal en subregionaal aanbod dichtbij de inwoners te ontwikkelen en aansluiting op preventie en lokaal zorgaanbod te realiseren. Ook wordt vanaf 2020 ingezet op het realiseren van opvang voor economisch daklozen. Dit zijn zelfredzame, dakloze mensen en vallen daardoor buiten de doelgroep voor MOBW. De opvang van economisch daklozen valt onder de verantwoordelijkheid van de individuele gemeenten. In 2020 heeft Ouder-Amstel, evenals de andere Amstelland gemeenten, middelen gekregen om in 2020 en 2021 een projectleider in te zetten om de door-decentralisatie te faciliteren.

Doelstelling	Toezicht op naleving kwaliteitseisen maatwerkvoorzieningen
Wat wilden we doen?	- De GGD Amsterdam voert, in zijn rol als Wmo toezichthouder, het wettelijk toezicht uit op de naleving van de kwaliteitseisen. - Alle cliënten met een Wmo-voorziening ontvangen een cliëntervaringsonderzoek. De resultaten van dit onderzoek worden voor 1 juli 2020 gepubliceerd.
Wat hebben we gedaan?	In 2020 heeft de GGD toezicht uitgevoerd op aanbieders van Individuele Begeleiding, Dagbesteding en Hulp bij het huishouden. Er zijn geen ernstige gebreken of grote aandachtspunten geconstateerd. In 2020 is een cliëntervaringsonderzoek Wmo uitgevoerd onder cliënten die in 2019 een vorm van Wmo-ondersteuning hebben ontvangen. De resultaten zijn in september 2020 gepubliceerd. Ook is in 2020 gestart met het inrichten van een zogenaamd continue-onderzoek voor het meten van cliëntervaringen sociaal domein breed. In oktober 2020 heeft een eerste meting plaatsgevonden onder cliënten die in de eerste helft van 2020 ondersteuning hebben ontvangen. De resultaten over geheel 2020 worden voor 1 juli 2021 gepubliceerd.

Wat heeft het gekost?

Financieel overzicht Wmo

WMO	Rekening 2019	Begroot primitief 2020	Begroot na wijziging 2020	Rekening 2020	Vershil rekening versus begroting na wijziging
Baten	91	60	45	57	12
Lasten	1.836	1.795	2.048	2.208	-160
Resultaat voor bestemming	-1.745	-1.735	-2.003	-2.150	-147
Onttrekken aan reserves	-	-	10	10	-
Toevoegen aan reserves	10	-	-	-	-
Mutaties reserves	10	-	10	10	-
Resultaat na bestemming	-1.755	-1.735	-2.013	-2.160	-147

Toelichting Financieel overzicht

Aan de lastenkant is sprake van een nadeel van € 160.000 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door:

- € 63.000 meer gerealiseerde voorzieningen voor wonen
€ 30.000 houdt verband met realisatie van een woonunit en € 33.000 houdt verband met enerzijds de toename van het aantal indicaties en een drietal grotere woningaanpassingen (aangepaste keukens, badkamer aanpassing en plateaulift).
- € 70.000 meer gerealiseerde voorzieningen voor hulp bij huishouden
€ 10.000 houdt verband met de omzetting van afrekening in 13 periodes (in 2020) naar 12 maanden in 2021. € 22.000 houdt verband met de latere facturatie van omzetgarantie van een aanbieder voor Hulp bij het huishouden over periode van de eerste lockdown in 2020. Ten tijde van de opstelling van de 2e burap was dit bedrag nog niet in beeld. Het restant van € 38.000 is het gevolg van de toestroom aan cliënten die een beroep doen op de Hulp bij het huishouden. Ten tijde van de 2e burap 2020 is een te voorzichtige inschatting gemaakt van de effecten van deze toestroom van cliënten.

Aan de batenkant is sprake van een voordeel van € 12.000 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging. Aangezien de afwijking kleiner is dan € 75.000 hoeft hier, conform de financiële verordening, geen toelichting gegeven te worden.

Beleidskaders

Hieronder staat de kaderstellende documenten, de wetten en de verordeningen.

Kaderstellende documenten

- Beleidsplan Wmo 2019 t/m 2024
- Notitie Kernteam Ouder-Amstel 2014
- Notitie complexe casuïstiek in Ouder-Amstel 2017
- Aansluitdocument Samen Zorgen

Wetten

- Wet maatschappelijke ondersteuning

Verordeningen

- Verordening cliëntparticipatie sociaal domein 2015 versie II
- Verordening maatschappelijke ondersteuning 2017/2

Portefeuillehouders

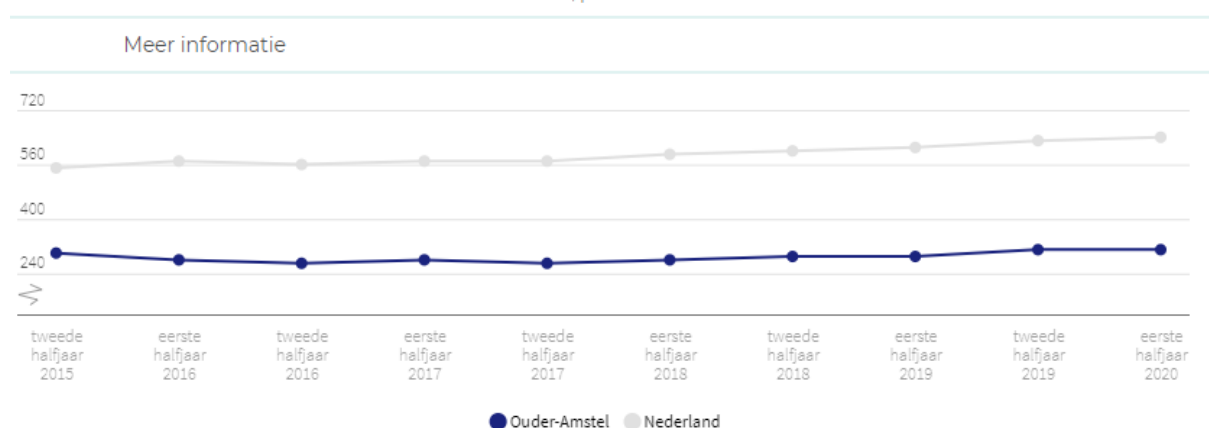
Wethouder C.C.M. Korrel 2e locoburgemeester	Portefeuille • Coördinatie Decentralisaties • Wmo
---	---

Indicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Ouder-Amstel	Nederland	Bron	Beschrijving
Wmo-cliënten met een maatwerk arrangement	% ten opzichte van aantal inwoners *	2020	17%	22,7%	CBS-Monitor Sociaal	Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo.

Cliënten met een maatwerkarrangement Wmo

Ouder-Amstel, per 10.000 inwoners



* Door een wijziging van de eenheid ten opzicht van voorgaande jaren is dit cijfer moeilijk te vergelijken met voorgaande jaren. Wel is de uitkomst in vergelijking met landelijke cijfers hetzelfde. In OA wordt nog steeds een minder groot beroep gedaan op maatwerkondersteuning vanuit de Wmo. Eenheid is gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren.

Mantelzorg	Indicator	Bron	Periode	Ouder-Amstel
Bereik mantelzorgers vergroten	Aantal ingeschreven mantelzorgers	Jaarverslag(en) mantelzorg-organisatie(s)	2019	209
Mantelzorgers ondersteunen	Percentage inwoners dat aangeeft dat er tijdens de aanvraagprocedure rekening is gehouden met de situatie van de mantelzorger.	CEO Wmo over 2019	2019	39%
Mantelzorg verlenen	Percentage van volwassenen (19+) dat aangeeft mantelzorg te verlenen	Gezondheids-monitor GGD (eens in 4 jaar)	2016	14,4%

Deze prestatie-indicatoren laten in vergelijking met voorgaande jaren een stabiel beeld zien. Het aantal ingeschreven mantelzorgers is licht gestegen.

Integrale aanpak van een hulpvraag en laagdrempelige toegang

	Periode	Ouder-Amstel
Percentage cliënten dat aangeeft dat zij wisten waar ze moesten zijn met de hulpvraag	2019	84%
Percentage cliënten dat aangeeft zij gebruik maken van algemene voorzieningen	2019	34%
Percentage cliënten die zich gemeld hebben met een hulpvraag dat wist dat ze gebruik kunnen maken van onafhankelijke cliëntondersteuning	2019	38%

Het percentage cliënten wat aangeeft dat ze gebruik kunnen maken van onafhankelijke cliëntondersteuning is gedaald ten opzichte van voorgaande jaren.

Sturen op kwaliteit

	Periode	Ouder-Amstel
Percentage cliënten dat aangeeft dat de kwaliteit van de ondersteuning die ze krijgen, goed is	2019	79%
Percentage cliënten dat aangeeft dat de ondersteuning past bij de hulpvraag	2019	80%
Percentage cliënten dat aangeeft zij zich met de ondersteuning beter kunnen redden	2019	71%
Percentage cliënten dat aangeeft dat zij samen met een medewerker van het Zorgadviespunt naar een oplossing hebben gezocht	2019	86%

In het Beleidsplan 2020-2025 zijn door de raad nieuwe prestatie-indicatoren vastgesteld waardoor vergelijking met voorgaande jaren moeilijker is. Over het geheel genomen laten deze indicatoren een stabiel positief beeld zien.

Corona

Wmo-ondersteuning

Op basis van de rijksmaatregelen waren we als gemeente verplicht om de leveranciers voor Wmo-vervoer en Leerlingenvervoer, naast de vergoeding van verreden ritten ook nog eens 80% van de niet-verreden ritten aan de vervoerder te compenseren. In de periode maart tot september is daarom een bedrag van € 114.600 aan de vervoerder

van het Wmo-vervoer vergoed als compensatie voor niet-verreden ritten. De vergoeding van compensatie niet-verreden ritten is conform landelijke richtlijnen en middels een collegebesluit van 14 april 2020 aan de WMO-vervoerders toegekend/uitbetaald.

Gecontracteerde aanbieders van Hulp bij het huishouden en Wmo-begeleiding hebben als gevolg van de coronamaatregelen niet alle zorg kunnen leveren of hebben zorg in aangepaste vorm geleverd. Ook hebben inwoners aangegeven dat zij tijdelijk geen ondersteuning wensen te ontvangen als gevolg van deze maatregelen. Deze mindere omzet heeft grote gevolgen voor de continuïteit van de gecontracteerde aanbieders. Op 15 april 2020 heeft de VNG uitgewerkt hoe gemeenten kunnen voorzien in continuïteit van financiering van zorgaanbieders ten tijde van de coronacrisis. Op basis hiervan heeft het college ingestemd met vergoeden van een gegarandeerde omzet in de periode van 23 maart tot en met 1 juli 2020. Deze omzetgarantie is gebaseerd op de productieverantwoording van de aanbieder over 2019. Een verrekening vindt plaats op het moment dat er meer gefactureerd is (in het kader van de gegarandeerde omzet), in verhouding tot de daadwerkelijk gemaakte kosten. Deze afspraken zijn geheel in lijn met de landelijke afspraken hierover. Begin 2021 kan op basis van de eindverantwoording 2020 verrekening plaatsvinden. De vergoeding van compensatie niet-verreden ritten is conform landelijke richtlijnen en middels een collegebesluit van 14 april 2020 aan de WMO-vervoerders toegekend/uitbetaald.

Door het volgen van de maatregelen van het RIVM kunnen er meerkosten (zijn) ontstaan bij de gecontracteerde aanbieders. Hiertoe hebben het Rijk en VNG een format opgeleverd welke gebruikt kan worden om de meerkosten te declareren bij de gemeente. De periode waarover meerkosten kunnen worden gedeclareerd loopt van 1 maart tot en met 31 december 2020.

Coherente

Om het welzijnswerk in stand te houden heeft de gemeente toegezegd de exploitatiesubsidie in stand te laten. Met de deelnemers aan Co's kamer en de ouderen aan de activiteiten is wekelijks telefonisch contact geweest. Hiervoor zijn vrijwilligers ingeschakeld. Er is een speciale coronapagina op de website ingericht, waar alle informatie over corona, over hulp krijgen en hulp aanbieden en over online vermaak zijn opgenomen. In het Seniorennieuws zijn activiteiten voor thuis opgenomen en er is gestart met een wekelijkse nieuwsbrief 'De week van Co', die digitaal en op papier verschijnt. Zodra de richtlijnen zijn versoepeld zijn met de nodige aanpassingen de deelnemers aan Co's kamer weer ontvangen.

De activiteiten voor de jeugd zijn van binnen zoveel mogelijk naar buiten verplaatst en er zijn programma's gemaakt in afstemming met de scholen. In de vakanties zijn buitenactiviteiten georganiseerd.

Mantelzorgondersteuning

Mantelzorg en Meer heeft aan het begin van de corona uitbraak alle ingeschreven mantelzorgers een bloemetje gebracht. De vraag om ondersteuning is toegenomen en er zijn alternatieven bedacht om mantelzorgers te ondersteunen. De contacten konden grotendeels door beeldbellen worden onderhouden.

Cliëntondersteuning

De vraag naar cliëntondersteuning is dit jaar toegenomen. De belangrijkste oorzaak hiervoor is de coronacrisis. Doordat cliënten niet konden worden doorverwezen naar andere voorzieningen zijn veel cliëntondersteuningstrajecten bij MEE langer doorgelopen.

Hierdoor zijn meer uren ingezet dan begroot waarvoor € 10.000 extra subsidie is toegekend. Ook zonder de corona effecten zagen wij een toename van het aantal vragen voor cliëntondersteuning.

2.1.2 Jeugd

Ouder-Amstel wil dat jongeren zo voorspoedig mogelijk opgroeien en zo min mogelijk belemmeringen ervaren van sociaal, economische of psycho-sociale problemen. Daarom vinden we een sterk sociaal netwerk en zo snel mogelijk inzetten van passende hulp belangrijk. Dat doen we zoveel mogelijk samen met de opvoeders en kinderen. We kijken dan ook nadrukkelijk naar het kind in zijn of haar omgeving (gezin, school, vrije tijd).

Wat wilden we bereiken en wat hebben we gedaan?

In het bovenstaande thema hebben we het volgende speerpunt: